

m.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

agnetha.alriksson@regeringskansliet.se

Remissyttrande

Skogsutredningen 2019 M2020/01926 Svenska Fjällklubben

Inledning

Svenska Fjällklubbens (SFK) ändamål är *att främja sund fjällsport och verka för vidgad kännedom om fjällvärlden och ökad respekt för dess kvaliteter och naturvärden*. Fjällklubben ansluter sig till den moderna definitionen av hållbarhet – miljömässig, etisk, social, ekonomisk – där den miljömässiga hållbarheten är den grund som allt nyttjande av fjällvärlden måste vila på.

Någon strikt geografisk avgränsning av fjällvärlden har inte klubben men de fjällnära skogarna är definitivt ett ekosystem som intimt är sammanhängande med fjällhedarna och kalfjället. I vissa geografiska lägen går den produktiva fjällskogen högt upp med få höjdmeter upp till kalfjället och en tydlig interaktion mellan dessa ekosystem råder. Vårt svar på Skogsutredningen 2019 fokuserar helt på kapitel 15 och 16 i utredningen, den fjällnära skogen.

Sammanfattning

Fjällklubben anser att Skogsutredningens förslag om ett 100 mil långt sammanhängande bälte av fjällnära skog, inklusive viss anslutande kontinuitetsskog öster om fjällnäragränsen, från norr till söder är ett magnifikt förslag som bör genomföras i sin helhet.

I senaste miljömålsuppföljningen¹, mars 2021, skriver Naturvårdsverket:

”Avverkning av kontinuitetsskogar ger en stor negativ påverkan på många av skogslandskapets hotade arter. Sådana skogar, som inte tidigare varit slutavverkade, minskar. Den totala arean produktiv skogsmark som inte avverkats sedan mitten av 1900-talet är liten, och de kvarvarande skogarna är utspridda, fragmenterade och påverkade av kanteffekter från intilliggande hyggen. Dessa kvarvarande skogar är ofta i slutavverkningsbar ålder och avverkas därför för närvarande i stor utsträckning. Ambitionen att skyddsvärda skogar inte ska avverkas, utan bevaras antingen genom formellt skydd eller frivilliga avsättningar är fortsatt viktig för att bibehålla biologisk mångfald.”

¹ Miljömålen Årlig uppföljning av Sveriges nationella miljömål 2021 – Med fokus på statliga insatser. Naturvårdsverket

[Skriv här]

I utredningen är naturvärdena väl beskrivna och dess unicitet i en europeisk och global kontext är dessutom väl kända sedan tidigare och beskrivna i såväl riksdagsprotokoll som statliga utredningar. Utifrån Sveriges internationella åtaganden inom Convention for Biodiversity (CBD) är det en självklarhet att detta område måste få ett varaktigt skydd på ekosystemnivå.

Kommentarer per markägarkategori

De statliga skogarna inom det fjällnära området samt de kontinuitetsskogar strax öster därom, utpekade i länsstyrelsernas inventeringar 2020², bör avsättas utan att belasta Skogsstyrelsens eller Naturvårdsverkets anslag. Det finns inget försvar att staten ska låta avverka skogar med dessa värden när staten samtidigt pekar ut de som europeiskt och globalt skyddsvärda som en sammanhållen enhet. Skogsbruket på statens marker bör upphöra omgående vilket också kraftfullt skulle underlätta för rennäringen.

Kommunala och kyrkans skogar bör på samma sätt lämnas utifrån dels dessas värde för befolkningens jakt- och friluftsliv samt den besöksnäringspotential som här finns. Kyrkans miljöprogram och dess certifiering innebär rimligen också att dessa lämnas utan ersättning.

Bolagsskogsbruket, i den mån de är certifierade enligt FSC eller PFEC, har genom certifieringsreglerna mycket små möjligheter att avverka i området då skogarna enligt ovan nämnda inventeringar till 95% har sådana värden så där finns ingen köparmärkning för virket. Dessa bör bolagen avsätta inom sina frivilligprogram.

Privata skogsägare (liksom naturligtvis övriga) har genom domen i Mark- och Miljööverdomstolen maj 2020 fått klargjort att de har rätt till 125% ersättning vid nekad avverkning. Innebörden av detta är att statens intrångsersättning för dessa skogar som i princip genomgående kommer att nekas avverkning på grund av naturvärdena, ca 7 miljarder kronor, redan är in-tecknad vilket innebär att den tillkommande kostnaden för förslaget är av samma storleksordning.

Övriga kommentarer

I Europa utanför Ryssland finns idag inga kvarvarande sammanhängande skogar av den storlek som finns utmed Skandinaviska fjällkedjan. Ca 50% av dessa skogar är skyddade redan idag, vilket är av mycket stort naturskyddvärde. Genom att knyta ihop de redan skyddade områdena med de nyinventerade områdena fås ett internationellt sett makalöst område som skyddar höga värden på ekosystemnivå. Varje fragmentering via nya skogsbilvägar eller enskilda hyggen raserar funktionaliteten som uppnås av det sammanhängande området.

Stockholm den 26 april 2021

Peter Jacobsson
ordförande
ordforande@fjallklubben.se

Ulf von Sydow
fjällmiljöansvarig
fjallmiljo@fjallklubben.se

² Naturvårdsverket 2020. Skogar med höga naturvärden ovan och i nära anslutning till fjällnära gränsen – Statistik och sammanställning